

Veckans växt v. 48, 2008

Dahlia - 'Bishop of Llandaff'

Dahlia, eller *Georginer* som många äldre människor kallar dem, härrör ursprungligen från Mexico. Den kom till Europa i slutet av 1700-talet och under mitten av 1800-talet blev den en stor modeväxt med många nya färger och former. När dahlia kom till Sverige vet vi inte med säkerhet, men troligen var det någon gång på 1820-talet. Idag finns det minst 50 000 olika sortnamn registrerade. (Vill du läsa mer om dahliaens historia se [veckans växt 2006 v. 37.](#))

En gammal dahlia sort som har varit och är mycket populär är 'Bishop of Llandaff'. Den registrerades som sort 1924 och 1928 vann den Royal Horticulture Society's pris "Award of Garden Merit". Det är en pionblommig dahlia och tillhör grupp 10 - Diverse dahlior. (Dahlior delas in i grupper efter blommans färg, storlek och utseende.) Förädlare till sorten är belgaren I. Treseder som gav den namn efter Biskop Hughes av Llandaff i Wales.

Det man känner igen 'Bishop of Llandaff' är på dess röda blommor som har två rader av strålblommor. I mitten har blommorna en öppen disk som är orange-gul-brun. Men mest kännetecknande är dess mörkt nästan svarta bladverk. Den blir cirka 1 meter hög och blommar från juli till första frosten på hösten. Som alla dahlior måste den grävas upp under hösten och förvaras frostfritt under vintern.

I Göteborgs trädgårdsförenings priskurant från 1936 kan man köpa knölar av 'Bishop of Llandaff' för 60 öre stycket eller 10 stycken för 5 kr. Den beskrivs på följande sätt "ny, utmärkt rabattdahlia med rödbruna blad och halvdubbla, mörk röda blm". Idag finns det en hel serie av 'Bishop'-dahlior, t.ex. 'Bishop of York', 'Bishop of Oxford' och 'Bishop of Dover'. Kännetecknande är det mörka bladverket medan blommorna kan variera i olika färger och vara enkla till semidubbla i olika storlekar.

Till lök- och knöluppet har vi fått in ett 50-tal tips om dahlior. Betydligt fler än vad vi hade förväntat oss och alla är från före 1940. Tänk er, att varje höst har någon grävt upp knölar och tagit hand om dem, för att sedan till våren plantera dem igen. Detta har gjorts i minst 65 år, i vissa fall i över 100 år!

Ett tjugotal av dahliaerna har vi i år provodlat och de har visat vilken stor variation som finns bland dahlior. Alla är av olika utseende utom en blå-lila dekorativedahlia. När det gäller denna dahlia har vi fått tips om den från Skåne, Östergötland, Uppland och Gotland. På några av dessa ställen kallas den för 'Mårbackadahlia' eller 'Selmas dahlia'.

Finns den på fler håll i landet?

I december 2006 startade ett dahliasällskap i Sverige, <http://www.svenskdahlia.se>

Text och foto: [Karin Persson](#), projektledare för lök- och knöluppet